

Załącznik nr 1 do umowy w sprawie
warunków organizacyjno – finansowych działalności
Gminnej Biblioteki Publicznej w Goleszowie
oraz program działania dnia 05.05.2023 r.

**PROGRAM DZIAŁANIA
GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W GOLESZOWIE
NA LATA 2023-2026**

Gminna Biblioteka Publiczna w Goleszowie jest samorządową instytucją kultury, która działa na terenie Gminy Goleszów. Organizatorem Biblioteki jest Gmina Goleszów. Siedziba biblioteki mieści się w Goleszowie przy ul. Cieszyńskiej 25. W jej skład wchodzi:

- 1) Filia nr 1 w Cisownicy
- 2) Filia nr 2 w Puńcowie.

Biblioteka służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych mieszkańców gminy, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury.

Do zakresu działalności Biblioteki w szczególności należą:

1. Gromadzenie, opracowywanie, ochrona i aktualizacja materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu,
2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczenie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń między bibliotecznymi ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.
3. Prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej.
4. Popularyzacja książki i czytelnictwa.
5. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwoju i zaspokajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.
6. Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.
7. Podejmowanie innych działań wynikających z potrzeb środowiska.

Biblioteka prowadzi wypożyczalnię, czytelnię, oddział dla dzieci oraz inne formy udostępniania zbiorów bibliotecznych.

Najważniejszym zadaniem, które powinno być realizowane w ciągu kolejnych trzech lat jest uatrakcyjnienie funkcjonowania Biblioteki oraz wzięcie pod uwagę stale zmieniające się potrzeby czytelników.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - aktualne i atrakcyjne zbiory biblioteczne, - możliwość zamawiania i rezerwacji zbiorów w katalogu online, - darmowy dostęp do zbiorów, - dobra współpraca z Urzędem Gminy i innymi instytucjami, - lokalizacja w centrum miejscowości, - darmowy dostęp do Internetu w Bibliotece, - zakup nowości wydawniczych - miejsce na przeprowadzenie spotka autorskich, zajęć dla dzieci (współpraca z GOK) - Filie w Cisownicy i Puńcowie ułatwiające mieszkańcom gminy dostęp do książek - sąsiedztwo Gminnego Ośrodka Kultury, Centrum Informacji Turystycznej oraz Izby Oświęcimskiej i makiety goleszowskiej cementowni - nowa sala wystawowa przy Centrum Informacji Turystycznej - prężnie działające na terenie gminy Kluby Seniora 	<ul style="list-style-type: none"> - budynek niedostosowany dla osób niepełnosprawnych - brak windy - słaba widoczność działalności w przestrzeni gminy - niewielkie liczba spotkań autorskich mogących przyciągnąć potencjalnych czytelników - niewielka liczba wydarzeń związanych z promocją czytelnictwa, jak również samej biblioteki - niewielkie zaangażowanie biblioteki w pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych - godziny pracy niedopasowane do potrzeb mieszkańców

- bogaty program wydarzeń organizowanych przez Gminę Goleszów oraz Gminny Ośrodek Kultury w Goleszowie	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby mieszkańców gminy, a tym samym czytelników korzystających z biblioteki, - zwiększona promocja Biblioteki w mediach i na portalach społecznościowych, a także poprzez wydarzenia promujące czytelnictwo - rozwój technologii informatycznych, - pozyskiwanie środków zewnętrznych na rozwój Biblioteki, - współpraca z nieoczywistymi partnerami mogącymi wpłynąć na wzrost zainteresowania działaniami biblioteki - otwarcie strefy rekreacyjno-wypoczynkowej powstającej za budynkiem Gminnego Ośrodka Kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - spadek liczby czytelników, - brak środków budżetowych na realizację celów, - rosnący dostęp do książek w Internecie i spadek zainteresowania wypożyczalnią - brak zainteresowania ofertą biblioteczną oraz czytelnictwem

„Biblioteka miejscem dla każdego”

Gminna biblioteka powinna być miejscem, które tętni życiem, w którym czytelnicy są zawsze mile widziani. Nowoczesne podejście do kwestii promocji czytelnictwa powinno być punktem wyjścia dla wszystkich działań podejmowanych przez bibliotekę. Bardzo dobrym przykładem metamorfozy w sposobie zarządzania biblioteką na terenie powiatu cieszyńskiego, jest biblioteka w Wiśle. Wykorzystuje ona wszystkie możliwe źródła finansowania w celu rozwijania swojej działalności, dopasowując ją do potrzeb mieszkańców. Podobne działania powinny być realizowane w Gminnej Bibliotece Publicznej w Goleszowie. W tym celu należy zmienić nieco myślenie o bibliotece, uwalniając potencjał drzemiący w tym miejscu, a czasem jedynie eksponując działania już realizowane. Z obserwacji i rozmów prowadzonych z przedstawicielami podobnych instytucji w naszym regionie, chciałabym zaproponować nowoczesną, przyjazną, a przede wszystkim dostępną dla każdego bibliotekę, która nie jest wyłącznie miejscem wypożyczania książek. Nie bez znaczenia mają tu dodatkowe wydarzenia promujące książki i czytelnictwo, współpraca z nie zawsze oczywistymi partnerami, a także szkolenia pracowników. Ważnym punkcie w moim programie jest ukierunkowanie na zewnętrzne środki finansowe (narodowe, transgraniczne, dotacje grantowe fundacji ogólnopolskich), które umożliwią realizację działań, na które często brakuje środków w budżecie biblioteki. Ogromną zaletą i szansą dla rozwoju biblioteki jest bliskie sąsiedztwo z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Goleszowie. Działania realizowane wspólnie, umożliwiające podział kosztów i tworzenie wspólnej, uzupełniającej się oferty to kolejna szansa na działania, dzięki którym biblioteka ma szansę na zwiększenie swojej rozpoznawalności i ściągnięcia nowych czytelników. Poniżej przedstawiam zarys możliwych do realizacji zadań.

Grupy docelowe:

- przedszkolaki
- młodzież ze szkół podstawowych
- dorośli i seniorzy zrzeszeni np. w Klubach Seniora
- matki z dziećmi

Cele strategiczne:

- zwiększenie rozpoznawalności biblioteki

- zwiększenie odpowiedzialności biblioteki
- zwiększenie zasobów biblioteki
- pozyskiwanie zewnętrznych środków na rozbudowę biblioteki i bieżące remonty, wyposażenie
- nowoczesne podejście do biblioteki jako miejsca wypożyczania książek i promocji czytelnictwa
- rozwijanie współpracy z innymi instytucjami i organizacjami

Środki do osiągnięcia celów:

- cykliczne spotkania autorskie z autorami
- wydarzenia dla dzieci i dorosłych organizowane wspólnie z GOKiem (np. Wieczorynka w GOKu jako wspólne oglądanie bajek i czytanie książek)
- kiermasz książek (sprzedaż starych na zakup nowych) np. poprzez obecność na wydarzeniach gminy (dożynki, imprez plenerowe, wydarzenia świąteczne - własne stoisko)
- pozyskiwanie środków zewnętrznych za pośrednictwem instytucji krajowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Instytut Książki), jak i funduszy europejskich
- współpraca z sołtysami, przedszkolami, szkołami podstawowymi, parafiami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami
- wyjście Biblioteki do osób niepełnosprawnych i osób starszych z problemami z poruszaniem się np. „Książka na telefon” (dostarczanie książek pod wskazany adres)
- własna rubryka w Panoramic Góleszowskiej w której polecane byłyby tytuły książek
- większa aktywność w mediach społecznościowych:
 - * prezentowanie nowości książkowych (recenzje, opisy i czytanie on-line)
 - * konkursy dla czytelników – np. napisz recenzję otrzymanej książki (pozyskiwanie darmowych książek od wydawców w formie egzemplarza recenzenckiego)
- lekcje biblioteczne w Bibliotece w szkołach i przedszkolach
- akcje promujące Gminną Bibliotekę
- współpraca z Biblioteką w Cieszynie, Skoczowie, Wiśle
- spotkania poetyckie i nie tylko przeznaczone dla lokalnych twórców (np. regularne spotkania poetów w bibliotece)
- włączenie się ogólnopolskie akcje promujące czytelnictwo tj. „Noc w Muzeum”, „Noc w Bibliotece”, „Narodowe Czytanie”, „Międzynarodowy Dzień Pisarzy i Pisarek” itp.
- Bookcrossing – idea nieodpłatnego przekazywania książek poprzez pozostawianie ich w miejscach publicznych, jak i miejscach celowo utworzonych (skwer za budynkiem Biblioteki)
- konkursy dla najbardziej aktywnych czytelników
- ankiety dla czytelników – co chcą czytać, a jakich dodatkowych zajęciach chcą brać udział,
- zbieranie pomysłów od dzieci podczas lekcji bibliotecznych
- kampania społeczna „Mała książka – wielki człowiek” - kontynuacja ogólnopolskiej akcji, w ramach której mali czytelnicy otrzymują wyprawkę czytelniczą. Akcja ma w założeniu zachęcić rodziców do odwiedzania biblioteki oraz codziennego czytania z dzieckiem i wytworzeniu u dziecka nawyku czytania.

Przedstawiony "Program działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Goleszowie na lata 2023-2026" ma zagwarantować zwiększenie zaufania i pozytywne relacje bibliotekarzy i czytelników.

Działania podejmowane przez dyrektora biblioteki mają na celu rozwój czytelnictwa. Będą one planowane i realizowane w cyklu rocznym, tak aby kolejne etapy mogły być prowadzone we właściwym czasie i kierunku.

Kondycja biblioteki, jej możliwości i rozwój zależne są w głównej mierze od środków finansowych jakimi dysponuje. Obecnie Gminna Biblioteka w Goleszowie nie może ograniczyć się do wypożyczania książek. Nowoczesna biblioteka to taka, która działa na rzecz społeczności lokalnej, jest otwarta na zmiany i potrzeby społeczne. Będziemy starali się pozyskać fundusze zewnętrzne na dalszy rozwój „Naszej Biblioteki”.

DYREKTOR.
Gminnej Biblioteki Publicznej w Goleszowie
Marta Studnicka-Zychewicz
Marta Studnicka-Zychewicz